

FORVALTNINGSREVISJON

VEGVEDLIKEHOLD OG VINTERDRIFT AV VEG

INDERØY KOMMUNE

Juni 2016

FORORD

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført av KomRev Trøndelag IKS på oppdrag fra kontrollutvalget i Inderøy kommune i perioden oktober 2015 til mai 2016.

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 77 nr. 4. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger¹.

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til Norges kommunerevisorforbunds (NKRFBs) standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001.

Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Inderøy kommune, jf. kommuneloven § 79 og § 6. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Revisjonsteamet har bestått av prosjektleder Marte Bjørnelv, prosjektmedarbeider Rikke Haave og kvalitetssikrer Unni Romstad.

Vi takker alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter fra KomRev Trøndelag IKS finner du på vår hjemmeside www.krt.no.

Steinkjer 07.06.2016

Unni Romstad/s/
Oppdragsansvarlig revisor

Marte Bjørnelv
Prosjektleder

¹ Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv (revisjonsforskriften) § 7

INNHALDSFORTEGNELSE

0. Sammen drag.....	3
1. Innledning	5
1.1 Bestilling.....	5
1.2 Bakgrunn	5
1.3 Problemstillinger	8
1.4 Revisjonskriterier	8
1.5 Metodisk tilnærming og gjennomføring.....	9
2. Overordnet system for vedlikehold av veg	10
2.1 Revisjonskriterier	10
2.2 Datagrunnlag	11
2.2.1 Mål og strategi.....	11
2.2.2 Oversikt over vedlikeholdsbehovet.....	11
2.2.3 Vedlikeholdsplaner med prioritering	12
2.2.4 Rapportering og oppfølging	14
2.3 Revisors vurdering.....	14
2.4 Konklusjon	15
3. Vinterdrift av veg	15
3.1 Revisjonskriterier	15
3.2 Datagrunnlag	16
3.2.1 Organisering av vinterdriften	16
3.2.2 Overordnede mål	17
3.2.3 Standard.....	18
3.2.4 Kontroll og oppfølging.....	19
3.2.5 Økonomi.....	20
3.3 Revisors vurdering.....	21
3.4 Konklusjon	22
4. Rådmannens kommentarer.....	22

0. SAMMENDRAG

KomRev Trøndelag IKS har på oppdrag fra kontrollutvalget i Inderøy kommune gjennomført en forvaltningsrevisjon av vegvedlikehold og vinterdrift av veg i kommunen.

Rapporten bygger på opplysninger fra dokumenter og intervju.

Revisors konklusjon er at Inderøy kommune har et godt system for planmessig vedlikehold av veg, og at kommunen har lagt til rette for god vinterdrift av veg.

Konklusjonen er basert på følgende hovedfunn:

- Et godt system for planmessig vedlikehold av veg innebærer at kommunen har etablert en overordnet plan med politisk bestemte mål for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og vedtatt formelt. Hoveddelen av vedlikeholdet som utføres på de kommunale vegene i Inderøy i sommerhalvåret tas over investeringsbudsjettet. For disse tiltakene viser revisors gjennomgang at Inderøy kommune gjennom Hovedplan Veg 2013-2016 har en overordnet plan med bestemte mål for vegvedlikeholdet. Planen er utformet skriftlig og vedtatt av kommunestyret.
- Planmessig vedlikehold av veg forutsetter også at kommunen har et rasjonelt system for planlegging og styring av vegvedlikeholdet. Revisors gjennomgang viser at kommunen har oversikt over vedlikeholdsbehovet på vegene, og har også vedtatt en prioriteringsliste for den delen av vedlikehold av vegene som tas som investering (forsterkning/dekkelegging). Sommerdriften i egenregi er delvis klagestyrt, og delvis planmessig. Slik revisor ser det er dette ikke unaturlig, all den tid nye behov for eksempelvis høvling av vegstrekninger kan avdekkes etter vinteren.
- Det rapporteres til politisk nivå på gjennomføring av planer og måloppnåelse knyttet til vedlikehold av veg i forbindelse med tertialrapportering og årsrapporter.
- Kommunen har etablert en entydig forståelse av som hører inn under begrepet vinterdrift, og har definert og beskrevet i detalj hva som er standard for oppgavene brøyting og strøing. Utløsende standard for vinterdrift er beskrevet i anbudsdokumentene, og entreprenørene opplever denne som enkel å forstå. Tilbakemeldingene fra entreprenørene tyder på at de forholder seg til standarden, men i tillegg bruker noe skjønn.
- Gjeldende standard for vintervedlikehold er gjort kjent for entreprenørene gjennom anbudsdokumentene. Standarden er også gjort kjent for publikum

både gjennom bruk av lokalavisa og informasjon på kommunens hjemmeside i forkant av vintersesongen 2015/2016. Revisor mener kommunen bør vurdere om denne informasjonen skal ligge lett tilgjengelig på hjemmesiden gjennom hele sesongen.

- Kommunens mulighet for kontroll med arbeidet er etter vår mening først og fremst gjennom kontakt og dialog med dem som utfører arbeidet. Oppstartsmøtet i forkant av sesongen er obligatorisk, men vi mener at det også bør gjennomføres en obligatorisk evaluering rett etter sesongen, slik at eventuelle endringsbehov kan vurderes før neste sesong starter.
- Det er viktig at kommunen følger med på hvordan vinterdriften utføres. Kommunen har i liten grad ressurser til å foreta løpende kontroll av utført arbeid, og det er derfor viktig at kommunen er bevisst på hvordan det kommuniseres med entreprenørene. Entreprenørene har en fast kontaktperson i kommunen, og revisors inntrykk er at samarbeidet fungerer greit.
- En annen kontroll med arbeidet gjøres i forbindelse med utbetalinger. Det er enklere for kommunen å følge opp i og med at det er inngått fastprisavtale. Opplegget med regnearkskjema for hver termin som i kan brukes til sammenligning, sesongevaluering og planlegging viser, etter revisors vurdering, at kommunen har lagt opp til en god intern kontroll for vintervedlikeholdet.
- Økonomisk ramme skal gjøre det mulig å gjennomføre vinterdrift etter vedtatt standard. I Inderøy kommune gir fastprisavtalen med entreprenørene forutsigbarhet. Det har vært ekstrakjøring som er fakturert pr time sesongen 2015/2016, og denne prøveordningen er foreløpig ikke evaluert. Slik revisor ser det, er det viktig at dette gjøres, og at kommunen ser på erfaringene ved at standarden for vinterdrift ble senket da det ble inngått avtaler om fastpris.

1. INNLEDNING

1.1 Bestilling

På bakgrunn av Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015² har kontrollutvalget i Inderøy kommune bestilt en forvaltningsrevisjon med tema vegvedlikehold.

Kontrollutvalget behandlet prosjektplan for prosjektet i sitt møte 08.09.15 (sak 017/15). Kontrollutvalget ønsket at prosjektet skulle omfatte kommunens overordnede system for vedlikehold av veg, samt en undersøkelse av hvorvidt kommunen har lagt til rette for god vinter- og sommerdrift av vegene.

1.2 Bakgrunn

Det har i mange år vært oppmerksomhet knyttet til vedlikeholdsetterslepet på norske veger, de kommunale vegene inkludert.

Inderøy kommune har ansvar for 125 km kommunal veg/gate. 72 % av disse er uten fast dekke. Kommunen har ansvar for planlegging, utbygging og løpende vedlikehold av disse vegene, inkludert brøyting og strøing om vinteren. Det er omfattende og varierte oppgaver som må utføres både på sommer- og vinterstid for å vedlikeholde vegnettet. Utførelsen av en del av disse oppgavene er satt bort til private entreprenører gjennom inngåtte kontrakter.

Enhet for kommunalteknikk har ansvar for funksjonsområdet veger i Inderøy, herunder også gangveger, gatelys og parkeringsplasser. Enhetsleder rapporterer direkte til rådmannen. Funksjonsområdet veg har to heltidsstillinger og en 20 % stilling som driftsoperatør. Disse utfører det praktiske arbeidet på vegene i kommunen. I tillegg har funksjonen en 30 % stilling for Tjenesteleder veg, vann og avløp. Funksjonen disponerer en liten lastebil og en traktor.

Inderøy kommune gjennomførte i 2015 en mulighetsstudie (økonomi- og kvalitetsutredning)³. Dette er en omfattende utredning vedrørende omfang, organisering, kvalitet og økonomi på alle områdene i kommunen, med mål om «å synliggjøre hvordan endring i kvalitet påvirker økonomien, og hvordan endringer i økonomi påvirker kvaliteten av tjenesten som tilbys».

I Mulighetsstudien slås det fast at Inderøy har mange kilometer med veg totalt, og mange meter veg per innbygger. Inderøy har også en lav andel kilometer private veger. Inderøy har lave driftskostnader per km veg. I Mulighetsstudien heter at *«tatt i betraktning at Inderøy har mye større andel veger uten fast dekke, som er mer kostnadskrevende å drifte, kan man anta at Inderøy enten har lavere kvalitet på vegene enn sammenligningsgrunnlaget, at Inderøy er vesentlig mer effektive til å*

² Vedtatt i kontrollutvalget 09.05.12 (sak 015/12) og i kommunestyret 25.06.12 (sak 51/12).

³ Mulighetsstudie; Økonomi- og kvalitetsutredning Inderøy kommune 04.06.15.

drifte kommunale veger enn andre - eller at Inderøy utsetter vedlikehold til det utføres som et opprustingsprosjekt og investering» (s. 190).

Definisjoner vedlikehold - drift - investering

I teorien skilles det mellom drift og vedlikehold av veg, men begrepene brukes litt om hverandre i daglig tale.

Norsk standard NS 3422 har definert *drift* som oppgaver og rutiner som er nødvendig for at en bygning, et anlegg eller en installasjon skal fungere som planlagt, mens *vedlikehold* er nødvendige tiltak for å opprettholde en bygning, et anlegg eller en installasjon på et fastsatt kvalitetsnivå.

Driften av vegnettet omfatter alle oppgaver og rutiner som er nødvendig for at vegene skal fungere godt for trafikantenes daglige bruk. Dette er aktiviteter som brøyting, strøing med salt og sand, vegoppmerking, vask og rengjøring, oppretting av skilt, skjøtsel av grøntarealer, trafikkstyring og trafikantinformasjon. Driftsoppgavene kjennetegnes ved at arbeidet må gjentas og gjentas. Det er ikke noe bestemt tidspunkt da en endelig kan avslutte, slik tilfelle er for anleggsarbeider. Med drift mener vi innsats og aktiviteter som er nødvendig ute på vegnettet for at trafikken skal komme fram på en trygg og effektiv måte fra dag til dag.

Med *vedlikehold* av veger forstås innsats og aktiviteter som ivaretar den fysiske infrastrukturen på en måte som muliggjør trygg og effektiv transport i et lenger perspektiv. Med dette forstås tiltak for å opprettholde standarden på vegdekker, grøfter, bruer mv. Innen vedlikehold er gjentakelsesfrekvensen vesentlig lavere, for eksempel vedlikehold av vegdekker. Her avslutter en arbeidet, men må komme tilbake etter 5 – 15 år. Til vedlikehold av veger regnes normalt ikke tiltak som er nødvendig for å sikre økt kapasitet som følge av at trafikken har vokst.

I vegforvaltning skilles det mellom *investeringer* og *drift og vedlikehold* når det gjelder arbeider på vegnettet. Dette er termer som knytter seg til budsjetteringsopplegg og rutiner, hvor nyanlegg og andre anleggsarbeider finansieres over investeringsbudsjettet, mens drift og vedlikehold får sine midler fra drift og vedlikeholdsbudsjettet⁴.

⁴ Statens vegvesen: Lærebok «Drift og vedlikehold av veger» (rapport nr. 365), 2015.

Eksempel - Asfaltarbeider⁵

- Ved lapping av hull, mindre skader i asfaltdekker (ifylling av krakeleringer) og lignende, uten at hele strekningen repareres ansees dette som drift.
- Der et nytt asfaltlag legges på nedslitt asfaltlag, uten andre oppgraderinger av vegen, ansees dette som vedlikehold. Dette gjelder selv om asfaltdekket er av en bedre (mer moderne standard) enn det opprinnelige.
- Ved nedfresing av eksisterende dekke, fornyelse av bærelag, kantstein, sluk osv. før legging av nytt dekke ansees dette som en investering. Tiltakene fører samlet til en vesentlig oppgradering og til en høyere standard på vegen enn den opprinnelige.

Praksis i Inderøy kommune

Ifølge enhetsleder kommunalteknikk, er praksisen i Inderøy at det som inngår i budsjettet for sommerdrift er å holde veger «i live», det vil i all hovedsak si strakstiltak som å lappe hull i vegen. Dette gjøres fram til det punktet at det er nødvendig å ta grep fra bunnen av, og foreta investeringer i vegen. Ifølge enhetsleder har kommunen ikke noe som er betegnet som «vedlikeholdsbudsjett», men et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett. Hoveddelen av det vi tenker på som vedlikehold av veg, det vil si tiltak som ivaretar infrastrukturen i et lengre perspektiv, tas i Inderøy over investeringsbudsjettet. Det er ifølge enhetsleder kommunalteknikk, ikke rom for, eller praksis for, å reasfaltere eller gjennomføre oppgrusing av hele vegstykker over driftsbudsjettet. Slike tiltak blir gjort i forbindelse med forsterkning av vegen.

Enhetsleder kommunalteknikk mener at det i praksis kan være vanskelig å definere helt klart hva som er drift og hva som er vedlikehold, og hvor den absolutte grensen går. Enhetsleder opplyser at de oppgraderingene som gjøres innenfor investeringsprogrammet, innebærer nytt bærelag, ofte med armering, samt nytt slitelag/dekke. Ren reasfaltering, tilhørende under vedlikehold etter definisjonen, kan forekomme på mindre strekninger der bærelaget er vurdert som i godt nok.

⁵ Eksempelet er hentet fra Inderøy kommunes egen standard for drift og vedlikehold, utarbeidet av Rambøll (2011).

Tabellen nedenfor viser budsjettet for de kommunale vegene i Inderøy i 2016.

Budsjett 2016⁶, kroner.

		Per meter veg
Totalt budsjett 3320 veg	6.745.000	51,88
Vinterdrift	3.800.000	29,23
Lønn/beredskap m.m.	1.500.000	11,53
Rest til drift og vedlikehold	1.445.000	11,11

1.3 Problemstillinger

Med utgangspunkt i kontrollutvalgets bestilling, er følgende problemstillinger besvart i undersøkelsen⁷:

- 1) Har Inderøy kommune et godt system for planmessig vedlikehold av veg?
- 2) Har Inderøy kommune lagt til rette for god vinterdrift av veg?

Avgrensning

Problemstilling 1 om kommunens system for planmessig vedlikehold omhandler tiltak som tas i sommerhalvåret. Dette gjelder i hovedsak tiltak over investeringsbudsjettet (forsterkning/dekkelegging), men også sommerdrift over driftsbudsjettet⁸. Vi vurderer ikke hvert enkelt prosjekt, men kommunens system.

I problemstilling 2 ser vi spesielt på om det er lagt til rette for god vinterdrift/vintervedlikehold av vegen, det vil si tiltak i kommunens driftsbudsjett⁹.

Rapporten sier ikke noe om innbyggernes tilfredshet med vegvedlikeholdet i kommunen.

1.4 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot. Kriteriene hentes fra autoritative kilder, og fastslår hvordan tilstanden på et område bør være.

Revisjonskriteriene i dette prosjektet er hentet fra følgende kilder:

- Lov om vegar (veglova) av 21. juni 1963 nr. 23.

⁶ Hentet fra notat fra enhetsleder kommunalteknikk, lagt fram for Hovedutvalg natur i april 2016.

⁷ Problemstillingene er noe språklig omformulert fra utkastet til prosjektplan, men revisor mener innholdet tilsvarer kontrollutvalgets bestilling.

⁸ Sommerdrift omfatter lapping av hull i vegbanen, høvling, grøftrensning, skifting av stikkrenner og kummer, oppsett av skilt og bytting av skiltplater.

⁹ Vinterdrift omfatter brøyting, strøing og høvling av vegene, samt utsetting og fjerning av brøytstikker, fjerning av strøsand og opprydding etter sesongen.

- Statens Vegvesen Håndbok nr. 111 «Standard for drift og vedlikehold av veger og gater» (2011)
- NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle». Om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren.
- Multiconsult KS FoU-rapport nr. 154018 «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger», 2015.

Revisjonskriteriene er utledet og følger punktvis under de enkelte problemstillingene.

1.5 Metodisk tilnærming og gjennomføring

Prosjektet er gjennomført i perioden september 2015 til april 2016. Rapporten bygger på informasjon innhentet gjennom intervju og dokumentanalyse.

Intervju

Vi har gjennomført intervju med rådmann, leder for Enhet for kommunalteknikk, samt leder for funksjonsområdet veg, vann og avløp (oppstartsmøte). Referat fra intervju er verifisert av informantene i etterkant for å rette opp eventuelle faktafeil og misforståelser. Intervjuene ble gjennomført etter en intervjuguide, og informantene fikk på forhånd tilsendt stikkord for samtalen.

Enhetsleder for kommunalteknikk har i tillegg fått oversendt utkast til rapportens datadel for å verifisere denne, samt besvare noen tillegsspørsmål.

Vi har også gjennomført e-postintervju med entreprenører som har inngått kontrakt om vinterdrift (brøyting og strøing mm) med kommunen. E-post med 8 konkrete spørsmål ble sendt til alle de 6 entreprenørene, og vi mottok svar fra alle. Svarene fra entreprenørene er anonymisert i rapporten.

Dokumentanalyse

Vi har gjennomgått kommunale planer, budsjett og regnskap samt annen relevant dokumentasjon knyttet til brøytestandard, inngåtte kontrakter osv.

Referanselista viser hvilke skriftlige dokumenter vi har brukt som kilder.

Samlet vurdering av datagrunnlag og metode

Vi mener det har vært tilstrekkelig å innhente informasjon fra de ansvarlige for vegvedlikeholdet i kommunen samt entreprenørene, i kombinasjon med undersøkelse av hva som finnes av skriftlige kilder. Informasjonen vi har samlet inn gjennom ulike metoder, peker i stor grad i samme retning. Vår samlede vurdering er derfor at metodebruk og kildetilgang i dette prosjektet gir et tilstrekkelig grunnlag til å svare på problemstillingene.

2. OVERORDNET SYSTEM FOR VEDLIKEHOLD AV VEG

2.1 Revisjonskriterier

NOU 2004:22 «*Velholdte bygninger gir mer til alle - Om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren*», beskriver kriterier som anses som en forutsetning for godt vedlikehold av kommunal eiendom. Selv om veg ikke er omtalt i utredningen, mener vi at et par av elementene som trekkes fram i utredningen også kan overføres til vegsektoren, da det kan sies å gjelde vedlikehold av kommunale verdier generelt. I NOU-en pekes det på at det er viktig å utarbeide en helhetlig eiendomsstrategi hvor vedlikehold inngår som et vesentlig element. Denne strategien må forankres i kommunens overordnede styringsdokumenter. Mål, strategi og overordnet plan bør utformes skriftlig og vedtas formelt.

Ifølge NOU-en skal det foreligge et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen. Dette innebærer at aktiviteter og ressursbruk planlegges ut fra vedtatte mål. Et rasjonelt system for utføring av vedlikehold forutsetter at man kjenner bygningsmassens tilstand, og behovet for vedlikehold.

Et rasjonelt system for planlegging og styring av vedlikeholdet, forutsetter også at man har planer for arbeidet der vedlikeholdstiltak er prioritert. Ifølge NOU-en skal det i et rasjonelt system for planlegging og styring av vedlikeholdet rapporteres på tilstand, prosesser og resultater i forhold til målene.

Multiconsult utarbeidet på oppdrag fra KS i 2015 rapporten: «*Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger*»¹⁰. Multiconsult anbefaler i denne rapporten at uansett hvilket nivå for bevilgninger kommunene velger å legge seg på, bør de etablere prinsipper for kommunal vegstandard. Kommunene bør også lage gode planer for drift og vedlikehold og nedbygging av vedlikeholdsetterslepet.

Et godt system for planmessig vedlikehold av veg innebærer da at kommunen har etablert:

- En overordnet plan med politisk bestemte mål for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og vedtatt formelt.
- Et rasjonelt system for planlegging og styring av vegvedlikeholdet, herunder
 - Oversikt over vedlikeholdsbehovet
 - Vedlikeholdsplaner med prioritering av vegstrekninger
 - Rapportering på oppfølging av planer og mål

¹⁰ KS FoU-prosjekt nr. 154018

2.2 Datagrunnlag

2.2.1 Mål og strategi

Arbeidet med ny vegplan ble igangsatt i 1729 Inderøy høsten 2009. Underveis i planprosessen ble det vedtatt kommunesammenslåing, noe som medførte at revisjonen ble utvidet til å omfatte vegnettet i 1723 Mosvik. Utkast til plan ble utarbeidet av ekstern konsulent (Rambøll).

Inderøy kommune har i dag en Hovedplan veg 2013-2016, som er vedtatt i kommunestyret i 2012 (sak 66/12).

Hovedplan veg inneholder blant annet mål (hovedmål og delmål) og strategier for det kommunale vegnettet og funksjoner som hører sammen med dette. I planen er det kommunale vegnettet delt inn i vegkategorier etter en vurdering av hvor viktig de er og hvilken funksjon de har. Planen inneholder også en oversikt over de kommunale vegene med standard.

I planen er det skissert ulike nivå for verdibevarende vedlikehold. Inderøy kommune har ifølge enhetsleder Kommunalteknikk lagt seg på nivå 3 (av 4) når det gjelder vedlikehold, det vil si at målet er å holde etterslepet på vedlikeholdet «i sjakk». I tråd med dette er det bevilget 4 millioner kroner pr år, totalt 16 millioner kroner i økonomiplanperioden 2013-2016. I tillegg kommer 1,3 millioner kroner fra fond til oppgradering av noen ekstra veger i 2015, slik at totalsummen i planperioden er 17,3 millioner kroner. Det er ifølge enhetsleder kommunalteknikk ikke bevilget noen ramme for oppgradering av ordinære veger for perioden etter 2016.

Ifølge Hovedplan veg er tilstanden på de kommunale vegene i Inderøy kommune middels god, men det blir også påpekt at mange veger og delstrekninger er for dårlige. Når det gjelder vedlikeholdsetterslepet¹¹ for de kommunale vegene i Inderøy er det i planen angitt at dette ligger på ca. 50 millioner kroner.

2.2.2 Oversikt over vedlikeholdsbehovet

Hovedplan veg 2013-2016 inneholder detaljert tilstandsvurdering av alle de kommunale vegene i Inderøy.

Det er utarbeidet en egen tilstandsrapport for de kommunale broene, og oppgraderinger her er i budsjett og økonomiplan planlagt med henholdsvis kr. 300.000,- og 150.000,- i 2016 og 2017.

Ifølge budsjettet for 2015 har Inderøy kommune en høy andel kilometer kommunal veg per innbygger sammenlignet med omkringliggende kommuner. Driftskostnadene

¹¹ Multiconsult (2015) definerer vedlikeholdsetterslep som den innsats som kreves for å heve den tekniske tilstanden på vegene (vegelementene) til et definert ambisjonsnivå.

til kommunal veg per kilometer veg i Inderøy vesentlig lavere enn snittet i Nord-Trøndelag. Samtidig har Inderøy en høy andel grusveger, noe som skulle tilsi en høyere driftskostnad per km veg. I tråd med utfordringene identifisert i Mulighetsstudien 2015, ble det forslått å nedklassifisere 8 kommunale veger (totalt 10 kilometer veg), og gjør disse til private veger. I gamle Mosvik kommune var det tidligere slik at alle veger over 500 meter til fastboende automatisk ble ansett som kommunale veger. Kommunestyret behandlet budsjett og økonomiplan i desember 2015 (sak 65/15), og vedtok her at omklassifisering av kommunale veger ikke skal gjennomføres der det bor fastboende.

2.2.3 Vedlikeholdsplaner med prioritering

Da Hovedplan Veg ble vedtatt i 2012, ble det også vedtatt at den vektete tilstandslisten i «Vedlegg 4 Økonomiplan» av planen, skulle benyttes som en prioriteringsliste for veginvesteringene i kommunen. Denne prioriteringslisten er ifølge enhetsleder Kommunalteknikk fulgt fram til i dag.

I 2012 ble alle de kommunale vegene vurdert i forhold til objektive måleverdier for tilstanden på vegene og klassifisering i forhold til bruk. Basert på disse målingene og klassifiseringen ble det generert en prioriteringsliste for alle de kommunale vegene. I den opprinnelige prioriteringen ble gang- og sykkelveger, samt det som ble kalt samleveger, gitt ekstra prioritet.

I ettertid har det vist seg at denne genererte prioriteringslisten fører til store geografiske avstander mellom vegbitene som oppgraderes og ulogisk oppdeling av vegene. Eksempelvis at samlevegdelene av en veg i et boligfelt blir prioritert 10 år før resten av vegene i boligfeltet (som er klassifisert som adkomstveg) selv om alder og tilstand er så godt som identisk. Andre konsekvenser er store riggekostnader på grunn av oppstykket arbeid, og ulemper i forhold til å gå glipp av potensielle prisreduksjoner som følge av større mengder arbeide på en gang.

Enhetsleder opplyser at av driftsmessige, praktiske, og økonomiske hensyn ønsket kommunen å foreta en omprioritering med hensyn til hvilke veger det skal investeres i, og slå sammen en del veger til større prosjekt. Basert på erfaringer fra oppgraderinger i 2014 på grusveger, er ønsket nå å få lagt fast dekke på en del av grusvegene i kommunen. Dette er, ifølge enhetsleder kommunalteknikk, fordi man ser at vedlikeholdsbehovet ved oppgradering til nytt grusdekke ikke reduseres i vesentlig grad. Ved etablering av fast dekke blir det daglige drifts- og vedlikeholdsarbeidet redusert.

Kommunen vil framover revidere den 5-årige tiltaksplanen årlig for å kunne ta høyde for endringer oppstått siste år. En årlig revisjon gir også mulighet til å justere prisanslagene og fremdriften i listen. Det som står utenfor denne 5-årsplanen vil være uprioriterte prosjekter. Etter vedtak i Hovedutvalg Natur 19.10.15 (sak 61/15) ble forslag til ny prioriteringsliste for veginvesteringene for perioden 2016-2020 lagt ut

på høring. Høringsfristen var 12. november 2015. Hovedutvalg Natur vedtok ny prioriteringsliste i sitt møte 16.11.15 (sak 68/15).

Vedlikeholdsarbeidet på vegene utføres av entreprenør etter gjennomføring av anbudsprosesser. Det er Austad Maskinstasjon AS som har vunnet tilbudene for forsterkning/dekkelegging av de kommunale vegene i Inderøy de siste årene. Ifølge enhetsleder kommunalteknikk, skal forsterkningskontraktene ut på tilbud igjen før sommeren 2016. Rambøll er engasjert av kommunen som byggherreombud i disse prosjektene.

I tillegg til det arbeidet som utføres av entreprenører, og som i all hovedsak tas over investeringsbudsjettet, utfører kommunen noe sommerdrift på vegene i egen regi. Dette omfatter i all hovedsak lapping av hull i vegen. På Inderøysiden har kommunen leid inn Steinkjer kommune til å utføre høvling og støvdempende tiltak om våren. På Mosviksiden utfører man dette i egen regi. Ved spesielle satsninger kan kommunen sette ut noe grøfterensk til entreprenører. Vedlikehold i form av reasfaltering er så godt som fraværende, og skjer stort sett kun i forbindelse med forsterkning i investeringsprogrammet. Tjenesteenhet veg, vann og avløp har 2 driftsteknikere i 100 % stilling.

Når det gjelder prioritering av tiltak innen sommerdrift, er dette ifølge enhetsleder delvis klagestyrt og delvis planmessig/forebyggende (for eksempel når det gjelder utskifting av stikkrenner). Kommunen har en tjeneste på sin hjemmeside, «Gata mi», som innbyggerne kan bruke til å melde inn behov for vegvedlikehold.

I et notat som ble lagt fram for Hovedutvalg Natur i april 2016, står det følgende om drift og vedlikehold av veg: «*Drift og vedlikehold av veg styres i stor grad av akutte hendelser, eksempelvis etter snøsmelting og kraftige regnfall eller teleløsning. Det jobbes likevel grunnleggende etter planen gjengitt nedenfor, hvor fastsatte vedlikeholdsoppgaver gjøres i angitte perioder av året.*».

Drift/vedlikeholdsplan veg

Aktivitet	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Septemb	Oktober
Grusing								
Hullapping	Etter behov, "bestilling"							
Asfaltlapping		Etter behov, "bestilling"						
Høvling		utf før 17/5						
Støvdemping		utf før 17/5						
Grøfterens								
Rep av stillrenner								
Kantslått								
Vedl.hold skilt	Etter behov, "bestilling"							
Tømming sandfang							2 dager ila høsten	
Gatelys								
Bruer	Tilstandsrapport 2015, ikke avsatt penger til akutt vedlikehold/langsiktige tiltak							
Trefjerning	Etter behov, "bestilling"							

2.2.4 Rapportering og oppfølging

I Inderøy kommunes økonomireglement¹² heter det om den økonomiske rapporteringen at:

- Rådmannen utarbeider rapporter på regnskaps- og aktivitetsutviklingen til kommunestyret, herunder resultatutviklingen generelt (balansert målstyring) pr 30.04. og 30.08. Det rapporteres på driftsregnskap, investeringsregnskap, finansiering og likviditet. Statusrapportene behandles i hovedutvalg og formannskap før fremleggelse i kommunestyret og så tidlig som mulig etter rapporteringstidspunktet.
- Enhetene rapporterer i utgangspunktet månedlig til rådmannen (rådmannen beslutter unntak).

Om oppfølging av investeringer står det at:

- Rådmannen avgir rapport på fremdriften i investeringsprogrammet i de ordinære tertialrapportene. Rapporten skal tydeliggjøre eventuelle avvik på fremdrift og økonomi i forhold til vedtatte planer.

Revisor har gjennomgått tertialrapportene for 2014 og 2015, og i disse rapporteres det både på tiltak innen drift og investering. Når det gjelder investeringer i veg spesielt, beskriver rapportene framdriften i prosjektene og årsaker til eventuelle endringer i forhold til planer. Det er også rapportert på bruken av investeringsmidlene til veg i årsrapportene.

Ifølge enhetsleder kommunalteknikk orienteres det muntlig til politikerne i Hovedutvalg Natur på forespørsel.

2.3 Revisors vurdering

Et godt system for planmessig vedlikehold av veg innebærer at kommunen har etablert en overordnet plan med politisk bestemte mål for vedlikeholdet, som er utformet skriftlig og vedtatt formelt. Hoveddelen av vedlikeholdet som utføres på de kommunale vegene i Inderøy i sommerhalvåret tas over investeringsbudsjettet. For disse tiltakene viser revisors gjennomgang at Inderøy kommune gjennom Hovedplan Veg 2013-2016 har en overordnet plan med bestemte mål for vegvedlikeholdet. Planen er utformet skriftlig og vedtatt av kommunestyret.

Planmessig vedlikehold av veg forutsetter også at kommunen har et rasjonelt system for planlegging og styring av vegvedlikeholdet. Revisors gjennomgang viser at kommunen har oversikt over vedlikeholdsbehovet på vegene, og har også i tråd med anbefalingene vedtatt en prioriteringsliste for den delen av vedlikehold av vegene som tas som investering (forsterkning/dekkelegging). Sommerdriften i egenregi er delvis klagestyrt, og delvis planmessig. Slik revisor ser det er dette ikke unaturlig, all

¹² Datert 22.06.09.

den tid nye behov for eksempelvis høvling av vegstrekninger kan avdekkes etter vinteren.

Det rapporteres til politisk nivå på gjennomføring av planer og måloppnåelse knyttet til vedlikehold av veg i forbindelse med tertialrapportering og årsrapporter. Dette er i tråd med anbefalingene.

2.4 Konklusjon

På bakgrunn av gjennomgangen, og vurderingen opp mot revisjonskriteriene, er revisors konklusjon at Inderøy kommune har et godt system for planmessig vedlikehold av veg.

3. VINTERDRIFT AV VEG

3.1 Revisjonskriterier

Veglovens formålsparagraf, § 1a, har følgende ordlyd:

Formålet med denne loven er å sikre planlegging, bygging, vedlikehold og drift av offentlige og private veger, slik at trafikken på dem kan gå på et vis som trafikantene og samfunnet til en hver tid kan være tjente med. Det er en overordnet målsetting for vegmyndighetene å skape størst mulig trygg og god avvikling av trafikken og ta hensyn til grannene, et godt miljø og andre samfunnsinteresser ellers.

Statens vegvesens Håndbok nr. 111 «Standard for drift og vedlikehold av veger og gater» (2011) beskriver standarder for vinterdrift, og har formulert følgende om framkommelighet, trafiksikkerhet og regularitet om vinteren:

Vegen skal være framkommelig for kjøretøy som er normalt utstyrt for vinterkjøring. Dette skal oppnås ved å redusere mengden snø og is på vegen samt sikre tilstrekkelig veggrep for trafikantene.

I samme håndbok er det angitt nærmere hva som er utløsende snødybde for når brøyting skal starte opp avhengig av trafikk tettheten på vegen. For en årsdøgntrafikk (ÅDT) mellom 0 og 500 biler skal brøyting starte ved 6 cm for tørr snø og 4 cm for våt snø, og strøing utløses ved en friksjonskoeffisient på 0,20. Dette gjelder ikke kommunal veg, men kan si noe om forventet standard.

Mange kommuner har definert sine egne standarder for vintervedlikehold, og vi mener det er relevant å sammenligne Inderøys standard med noen av disse.

Som vist til i kapittel 2.1, er det mulig å etablere kriterier som anses som en forutsetning for godt vedlikehold av veg (jf. NOU 2004:22 og Multiconsult 2015). Forutsetninger som nevnes er at det skal foreligge overordnede politisk bestemte mål for eiendomsforvaltningen, og at det skal være et rasjonelt system for planlegging, og styring av eiendomsforvaltningen.

Reelle hensyn tilsier at godt vintervedlikehold vil være avhengig av at det avsettes ressurser til arbeidet, at det er entydig hva som regnes som godt vedlikehold, og at dette er kjent for dem som skal gjennomføre arbeidet. Det er også viktig at kommunen har fokus på kvaliteten på det arbeidet som gjennomføres; både arbeid i egen regi og det som utføres av andre.

På denne bakgrunnen er følgende revisjonskriterier utledet når det gjelder vinterdrift:

- Kommunen skal ha et overordnet mål for vinterframkommelighet på kommunale veger og infrastruktur
- Det skal være entydig hva som omfattes av vinterdrift
- Utløsende standard for vinterdrift skal være beskrevet
- Standard for vintervedlikehold skal være kjent
- Det skal være mulig å kontrollere at kontrakter om vinterdrift overholdes
- Økonomisk ramme skal gjøre det mulig å gjennomføre vinterdrift etter vedtatt standard

3.2 Datagrunnlag

3.2.1 Organisering av vinterdriften

Hoveddelen av vinterdriften av de kommunale vegene i Inderøy (brøyting, strøing med mer) er satt bort til private entreprenører. Ifølge enhetsleder kommunalteknikk, er anslagsvis 5-7 % av vinterdriften i kommunal egenregi, og dette gjelder i hovedsak for veier i Mosvik sentrum.

Ifølge enhetsleder har det vært oppe til drøfting om kommunen skulle ta alt av vinterdrift selv. Steinkjer kommune har påtatt seg ca. 20 % av dette arbeidet i egenregi, men dette medfører at det blir en tøff turnus for de ansatte. Inderøy kommune måtte, dersom de hadde tatt hele ansvaret selv, også hatt arbeidsoppgaver til de ansatte når det ikke er snøfall og om sommeren. Enhetsleder anslår at det derfor ville vært mer kostbart for kommunen å ha en større del av ansvaret selv.

Utlysning av konkurranse om vinterdrift i Inderøy kommune ble lagt ut på DOFFIN¹³ 03.06.15 med frist for levere tilbud 29.06.15.

¹³ Database for offentlige innkjøp

I anbudsinnbydelsen heter det:

Inderøy kommune, heretter kalt oppdragsgiver, ber om pristilbud på snøbrøyting, snørydding og sanstrøing av kommunale veger, gang- og sykkelveg, barnehager, skoler, offentlige institusjoner og andre kommunale eiendommer for 3 brøytesesonger fra og med 1. oktober 2015, og med opsjon på ett + ett år.

Anbudsdokumentene inneholdt oversikt over rodene (i alt 9) med tilhørende detaljert kart. Kommunen har pr i dag 6 entreprenører tilknyttet vinterdrift.

Den valgte tilbyder skal, ifølge anbudsinnbydelsen, ha totalansvar for vinterdriften på tildelt rode, og må knytte til seg mannskap og maskiner for utførelse av de deler av tjenesten som tilbyder ikke kan utføre selv.

I anbudsinnbydelsens vedlegg 7.6 er det tatt inn instruks for vinterdrift. Den omtaler blant annet overordnet krav om framkommelighet, rapportering, forhold som utløser brøyting og rydding. Det går fram av vedlegget, samt av referat fra anbudsmøtet, at vinterdriften omfatter:

- Brøyting og snørydding
- Høvling
- Strøing (spredning, lager for strøsand, fjerning av strøsand)
- Brøytestikker (skaffe, sett opp, ta ned)
- Ansvar for skader
- Kosting (strøsand samles opp og fjernes)
- Tilby brøyting og strøing på tilstøtende private veger¹⁴

Inngått avtale tar i utgangspunktet høyde for at det ved ekstremvær kan være behov for flere enn 2 turer pr. dag, og at slikt tilleggsarbeid blir godtgjort pr time. Som en prøveordning bestemmer entreprenør selv når det er behov for ekstra turer. Denne prøveordningen er foreløpig ikke evaluert. Ifølge enhetsleder kommunalteknikk, har det vært noe ekstrakjøring vinteren 2015/2016, blant annet knyttet til stort snøfall hele døgnet og snøfall kombinert med vind.

Anbudsmøte ble holdt 23.06.15 på Inderøy rådhus. Følgende forhold ble nærmere omtalt i møtet: Strøing og strøsand, kosting, brøytestikker, avklaring rundt Framverran, snødybder, høvling, behov for ekstra turer, fakturering. Høvling inngår i fastpris.

3.2.2 Overordnede mål

Politiske styringssignaler for vegstandard og standard for drift og vedlikehold av kommunale veger i Inderøy er gitt både gjennom Hovedplan Veg og årlig behandling

¹⁴ Ifølge enhetsleder kommunalteknikk, ble dette kravet lagt inn etter innspill fra private veglag som har hatt problemer med å få noen til å utføre vinterdrift, som en «hjelpende hånd» fra kommunen.

av budsjett og økonomiplan. Ett av hovedmålene er at «vegen skal være trygg å ferdes på for alle trafikanter».

Parallelt med utarbeidelsen av forslag til Hovedplan Veg, ble det laget et forslag til drift- og vedlikeholdsstandard for det kommunale vegnettet.

3.2.3 Standard

Når det gjelder kvaliteten på vinterdriften er det inngått en standard avtale på dette. Standardavtalen er blant annet lik den Steinkjer kommune benytter.

I anbudsinnbydelsen står blant annet følgende om forhold om utløser brøyting og strøying av kommunal veg og rydding av plasser:

- Sentrum (jf. rodeliste) 5 cm snødybde
- Øvrig 10 cm snødybde.

Brøyting igangsettes ved snødybde 5 (10) cm, og når det oppstår fare for fokkskavler som hindrer framkommelighet.

Veger og plasser som er med i brøytekontrakten skal være gjennombrøytet innen klokken 06.30. Unntak er ved skoler i helger og ved skolefri.

For kommunal veg skal sandstrøying iverksettes når vegene er så glatte at framkommeligheten er vanskelig.¹⁵ Dette vurderes av den enkelte entreprenør.

Strøyingen skal utføres slik at framkommeligheten er tilfredsstillende. Strøyingen utføres i bakker, vegkryss og på trafikkfarlige punkter og svinger.

Strøsandens anbefalte beskaffenhet er beskrevet.

Det står videre i anbudsinnbydelsen at det forventes at tilbyder gjør seg godt kjent med roden det kommer tilbud på, for å være orientert om alle forhold som angår snøbrøyting/snørydding/sandstrøying av vegbanen på vegstrekningen, og arealer på offentlige institusjoner, skoler og barnehager. Det forutsettes at området befares av tilbyder for å være orientert om alle forhold som angår snørydding og sandstrøying av kommunale plasser. Dette er også delvis gjentatt i instruks for vinterdrift.

I forbindelse med inngåelse av fastprisavtale på vinterdrift (se mer i kapittel 3.2.5), har kommunen redusert noe på kravene til kvalitet, for eksempel når det gjelder hvor tidlig det skal brøytes. Ifølge enhetsleder kommunalteknikk, kan en fastprisavtale teoretisk sett føre til at entreprenører ønsker å holde arbeidsinnsatsen på et minimum.

¹⁵ Friksjonskoeffisient var noe man tidligere anvendte på dette området. Dette gjelder ikke for nåværende avtale.

Enhetsleder opplyser at både lokalavisa og kommunens hjemmeside er brukt til å justere forventningene til vinterdriften etter inngåelse av fastprisavtalen. Informasjon ble lagt ut rett før vintersesongen startet, i oktober 2015.

Entreprenørene mener at den etablerte brøytestandarden er enkel å forstå og grei å forholde seg til. Det samme gjelder standard for strøing. Flere av entreprenørene vi har fått svar fra opplyser at de i mange tilfeller brøyter litt tidligere enn standarden tilsier for å sikre fremkommelighet og unngå klager, samt for å unngå at det bygger seg opp snø-/issåle. Det samme gjelder for strøing. Entreprenørene legger ellers vekt på at de bruker «sunn fornuft» og forsøker å brøyte der behovet er størst.

Entreprenørenes inntrykk er at innbyggerne jevnt over er fornøyd med vinterdriften av kommunale veger. Én av entreprenørene har inntrykk av at innbyggerne synes terskelen for å brøyte er for høy, og en annen har inntrykk av at innbyggerne langs bygdavegene stort sett er fornøyd, mens en del i boligfeltene synes standarden er for dårlig. Én av entreprenørene mener at vinterdriften i Inderøy kommune holder høyere standard enn i omkringliggende kommuner som Verdal og Steinkjer, og at dette er et resultat av at kontraktene tidligere har vært basert på enhetspriser og at det da ble kjørt forholdsvis mye. I og med at standarden ble senket noe i forbindelse med inngåelse av fastpriskontrakter i 2015, kan dette gjøre kommunen mer utsatt for klager.

3.2.4 Kontroll og oppfølging

I instruks om vintervedlikehold står det at *leverandør av vinterdrift er forpliktet til å følge det til enhver tid gjeldende rapportsystem, og det skal være rapportert til Inderøy kommune senest den 5. i måneden etter utførelsen.*

Entreprenørene har fra kommunen fått en mal (utarbeidet som et regneark), der de skal fylle ut når, hvor og hva som er gjort til en hver tid. Dette arket skal følge med fakturaen. All informasjon skal samles i ett dokument ved sesongslutt. Med dette vil man, ifølge enhetsleder Kommunalteknikk, kunne sammenlikne hyppighetene for de forskjellige rodene, samle historiske data for senere anbudskonkurranser, samt vurdere om fastprisavtalen har vært gunstig eller ikke i forhold til en variabel avtale.

Når det gjelder hvordan entreprenørene følges opp og hvorvidt kommunen kontrollerer at avtalene etterleves, opplyser enhetsleder at det ikke er etablert systematisk oppfølging på dette området. Oppfølging er i all hovedsak et ressurs spørsmål, og kommunen har begrenset med personell til å følge opp at standarder blir fulgt. Entreprenørenes kontaktperson i kommunen er tjenesteleder for veg, vann og avløp.

Det ble i 2014/2015 prøvd ut et loggsystem (Mlogg) på mobil i forbindelse med vinterdrift. Systemet skulle gi kommunen informasjon om hvilket arbeid som ble

utført. Det er ifølge enhetsleder kostnadene ved slike systemer og oppfølging som er den store utfordringen.

Enhetsleder opplyser at kommunen mottar få klager på vegene. Det er etablert en vakttelefon for veg, vann og avløp.

Når det gjelder fakturering, står det i anbudsdocumentet at all fakturering skal være inklusiv mva. Med hensyn til prisregulering står det at godtgjørelse for 1. og 2. år utbetales i henhold til tilbud, men at det for 3. år reguleres i henhold til Kostnadsindeks for drift og vedlikehold av veger. I oppsummering etter anbudsmøtet står det at det skal sendes 6 månedlige fakturaer, den første med forfall 31.10.15. Kommunen kontrollerer faktura ved å sjekke summer opp mot avtale, og gjør en vurdering av eventuelle tillegg for ekstrakjøring.

Alle entreprenørene på vinterdrift vet hvem i kommunen de skal kontakte dersom de har spørsmål knyttet til oppdraget, og at samarbeidet med kommunen fungerer greit. Det varierer hvor mye kontakt den enkelte entreprenør har med kommunen. Én av entreprenørene opplyser for eksempel at kontakten med kommunen stort sett begrenser seg til at de sender inn kjørejournal sammen med fakturaen, men en annen entreprenør opplyser å være i kontakt med kommunen ukentlig i perioder med mye kjøring.

3.2.5 Økonomi

I Mulighetsstudien 2015 presenteres KOSTRA-tall for de kommunale vegene i Inderøy som viser utviklingen over år, og sammenliknet med andre kommuner. Vi viser til denne for detaljer.

Utgiftene til vinterdrift (brøyting og strøing) i perioden 2013-2015 viser følgende utvikling:

	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett 2016
Brøyting og strøing	4.399.495	3.114.376	5.358.735	5.700.000

Både i 2013 og 2014 hadde kommunen et merforbruk i forhold til budsjett på denne posten. I 2015 var merforbruket i forhold til revidert budsjett ca. 2,1 millioner kroner.

Fram til 2015 har kommunen hatt avtaler der entreprenører er betalt etter forbruk/utført arbeid. Kostnadene har dermed variert etter hvordan vinteren har vært, og hvor stort behovet for brøyting og strøing har vært.

Kommunen har fra vinteren 2015/2016 inngått 3-årig fastprisavtale med entreprenører, blant annet for å få forutsigbarhet i kostnadene, og dette ble dyrere enn tidligere kontrakter. For 2016 øker dermed budsjettposten for brøyting og strøing betydelig. Den har ifølge årsberetningen 2015 tidligere år vært optimistisk budsjettert, med håp om lite snø og is. Årsaken til at avtale om fastpris ble inngått var ønske om forutsigbarhet og bedre kostnadsstyring.

Som et innsparingstiltak i budsjettet for 2016 har kommunen valgt å ta over roden «Plasser i Mosvik sentrum», og foreta vinterdriften her i egen regi ved bruk av kommunetraktoren.

3.3 Revisors vurdering

I tråd med anbefalingene, har kommunen overordnet mål for vinterframkommelighet på kommunale veger og infrastruktur gjennom sin Hovedplan Veg.

Kommunen har etablert en entydig forståelse av som hører inn under begrepet vinterdrift, og har definert og beskrevet i detalj hva som er standard for oppgavene brøyting og strøing.

Utløsende standard for vinterdrift er beskrevet i anbudsokumentene, og entreprenørene opplever denne som enkel å forstå. Tilbakemeldingene fra entreprenørene tyder på at de forholder seg til standarden, men i tillegg bruker noe skjønn.

Gjeldende standard for vintervedlikehold er gjort kjent for entreprenørene gjennom anbudsokumentene. Standarden er også gjort kjent for publikum både gjennom bruk av lokalavisa og informasjon på kommunens hjemmeside i forkant av vintersesongen 2015/2016. Revisor mener kommunen bør vurdere om denne informasjonen skal ligge lett tilgjengelig på hjemmesiden gjennom hele sesongen.

Kommunens mulighet for kontroll med arbeidet er etter vår mening først og fremst gjennom kontakt og dialog med dem som utfører arbeidet. Oppstartsmøtet i forkant av sesongen er obligatorisk, men vi mener at det også bør gjennomføres en obligatorisk evaluering rett etter sesongen, slik at eventuelle endringsbehov kan vurderes før neste sesong starter. En annen kontroll med arbeidet gjøres i forbindelse med utbetalinger. Det er enklere for kommunen å følge opp i og med at det er inngått fastprisavtale. Opplegget med regnearkskjema for hver termin som kan brukes til sammenligning, sesongevaluering og planlegging viser, etter revisors vurdering, at kommunen har lagt opp til en god intern kontroll for vintervedlikeholdet.

Det er viktig at kommunen følger med på hvordan vinterdriften utføres. Kommunen har i liten grad ressurser til å foreta løpende kontroll av utført arbeid, og det er derfor viktig at kommunen er bevisst på hvordan det kommuniseres med entreprenørene.

Entreprenørene har en fast kontaktperson i kommunen, og revisors inntrykk samarbeidet fungerer greit.

Økonomisk ramme skal gjøre det mulig å gjennomføre vinterdrift etter vedtatt standard. I Inderøy kommune gir fastprisavtalen med entreprenørene forutsigbarhet. Det har vært ekstrakjøring som er fakturert pr time sesongen 2015/2016, og denne prøveordningen er foreløpig ikke evaluert. Slik revisor ser det, er det viktig at dette gjøres, og at kommunen ser på erfaringene ved at standarden for vinterdrift ble senket da det ble inngått avtaler om fastpris.

3.4 Konklusjon

På bakgrunn av gjennomgangen, og vurderingen opp mot revisjonskriteriene, er revisors konklusjon at Inderøy kommune har lagt til rette for god vinterdrift av veg.

4. RÅDMANNENS KOMMENTARER

Et utkast til rapport ble sendt på høring til rådmannen i Inderøy 19.05.16. KomRev Trøndelag IKS mottok følgende høringssvar 06.06.16:

«Rådmannen ønsker å presisere at de oppgraderingene som gjøres innenfor investeringsprogrammet, innebærer nytt bærelag, ofte med armering, samt nytt slitelag/dekke. Praksis er således i tråd med definisjonene og eksempler i rapportens kapittel 1.2. Ren reasfaltering, tilhørende under vedlikehold etter definisjonen, kan forekomme på mindre strekninger der bærelaget er vurdert som i godt nok. Ut over dette gir rapporten er rimelig bilde av tilstanden innenfor vegfunksjonen i Inderøy kommune.»

Opplysningene er tatt inn i rapportens kapittel 1.2. Høringssvaret har ikke medført endringer i revisors vurderinger og konklusjoner.

KILDER

Lov om vegar (veglova) av 21. juni 1963 nr. 23.

Statens vegvesen: Lærebok «Drift og vedlikehold av vegar» (rapport nr. 365), 2015.

Statens Vegvesen Håndbok nr. 111 «Standard for drift og vedlikehold av vegar og gater» (2011)

NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle». Om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren.

Multiconsult KS FoU-rapport nr. 154018 «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale vegar», 2015.

Mulighetsstudie; Økonomi- og kvalitetsutredning Inderøy kommune 04.06.15.

Budsjett og økonomiplan Inderøy kommune (2013-2016/2019)

Regnskap Inderøy kommune (2012-2015)

Årsrapporter Inderøy kommune (2012-2015)

Tertialrapporter Inderøy kommune (2014 og 2015)

Nettside: www.inderoy.kommune.no

Postadresse: Postboks 2565, 7735 Steinkjer

Hovedkontor: Fylkets Hus, Steinkjer

Tlf. 994 01 480

www.krt.no